

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrto leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1. leta 1 gl. 80 kr., za 2. leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj Li.

V Ljubljani, 15. julija 1898.

List 28.

Sveti Jakob, apostelj.

Sin Salome, Cebedeja,
Sveti Jakob, počesčen
Dom ti bil je Galileja,
V strahu božjem tam vzgojen,
Bil si Kristusu, Gospodu
Po človeško — bližnjik v rodu,
Čist mladenič neskažen.

V jezeru Genezareškem
S svojci ribe ti loviš,
Po Učitelju nebeškem,
Ko te kliče hrepeniš,
Zapustiš čolnič in mreže,
Nič na svet te več ne veže,
Ves za Jezusa goriš.

Jezus te je ljubil, cenil,
Vedno te s seboj jemal:
Ko na gori se spremenil,
Deklico v življenje zval, —
V vrt Getcemane v težavi
Ko potil je pot krvavi,
Predno v smrt se je podal.

Po Gospodovem prihodu,
Prejmeš svetega Duha,
V Samariji, bratskem rodu
Oznanuješ Jezusa;
Nič ne strašiš se pretenja,
Bičanja, ne sramotenja
Oblastništva brez srcá.

Vedno ljubil si devištvo,
Kruh, sočivje ti je jed,
Truplo devaš sam v jetništvo,
Čuješ na srcé, pogled,
Neseš vest izveličansko
V Francijo, deželo Špansko,
In v Britansko naposled.

Čudežno povsod odpravljaš,
Tempeljne laži - bogov,
Kristusu cerkve postavljaš,
Širiš božji blagoslov,
Oznanuješ pregoreče:
Jezus Bog je, vir vse sreče,
Izveličar vseh rodov.

S trudapolnega se dela
Vrneš spet v Jeruzalem,
Tam druhal te je zajela,
K sodbi terala potem,
Ti pa srčno se raduješ,
Jezusa poveličuješ,
Rajski že sluteč objem. —

Z vrvijo trinog te davi,
A ti ljudstvo še učiš, —
Slednjič v Golgate višavi
Kakor Jezus se dariš,
Kot junak dopolniš delo,
Daš pod meč glavo veselo,
K Mojstru večnemu hitiš.

Judom vstreže da Agripa,
Te obsodi v smrt strašno,
A ti komaj čakaš hipa,
Da odpre se ti nebo.
Vernike tolažiš, čvrstiš,
Še na zadnji poti krstiš
Spreobrnjeno ovcó.

Sveti Jakob! česčen bodi,
Z rajsko slavo tam obdan,
Verni, glej! slavé narodi
Srčno te današnji dan.
Sprosi vsem srčnost krščansko,
Sprosi krono zveličansko,
Ko nam tek bo dokončan.

Radoslav.

Anton Bonaventura,

po Božji in apostolskega sedeža milosti

škof ljubljanski

*vsem vernikom svoje škofije mir in milost od Boga Očeta
in Gospoda našega Jezusa Kristusa!*

»Pridi k nam tvoje
kraljestvo po Mariji.«

(Dalje.)

Ako bi pri nas na doslej praznem prostoru zagledali novo hišo, kaj ne, čudno bi bi jo pogledali in bi koj preiskovali stvar: če če bi pa našli, da je ravno ta hiša poprej stala daleč od vas na drugem kraju, kjer jo je ravno takrat zmanjkalo, ko ste jo pri vas zagledali, čudili bi se in rekli bi, da po naravnih močeh to ni mogoče. Tako bi moral reči vsak pameten človek. Radovedni poprašujete, ali se je kaj takega kedaj dogodilo v katoliški cerkvi? Rečem vam, dogodilo se je in popolnoma je spričano.

Leta 1291. meseca maja opazijo prebivalci na Trsatu pri Reki na prostoru, poprej praznem, hišico iz kamena in brez temelja. Vsi začudeni to gledajo in ugibajo, od kod in kako ta hišica. Njihov župnik je bil že več časa tako bolan, da še iz postelje ni mogel vstati: ali sedaj, glejte, zdrav prihiti na mesto in trdi, da je ta hišica iz Nazareta in sicer tista, v kateri se je včlovečil Sin božji in potem z Devico Marijo prebival do 30. leta. Pa od kod ve to župnik? Kako je ozdravel hipoma? Pripoveduje, kako se mu je prikazala sama Devica in mu to povedala, ter rekla, da bo takoj zdrav, kar naj spričuje, da je to resnično. Lahko si mislite, kako so se na Trsatu vsi veselili — ali samo malo časa. Leta 1294. meseca decembra izgine hišica, najdejo jo pa na Laškem v Loreti, kjer je še sedaj v prekrasni cerkvi, kamor prihaja vsako leto na tisoče romarjev.

Ali je pa ta dogodek dosti spričan? Vse, kar sem povedal, vse to so točno popisali oni, ki so vse to doživeli. Na Trsatu še živi spomin na one srečne dni, da, romarska cerkev sama nam spričuje dogodek, v cerkvi pa praznujemo 10. decembra praznik prenešenja Marijine hišice v Loreto. To bi bilo dovolj, ali mi imamo še boljše priče. Ko se je hišica na Trsatu pokazala, ni bil ban hrvaški Frankopan doma, ampak na dvoru kralja Rudolfa. Ko zve o dogodku, prosi cesarja dopusta in hiti domu, kjer vse pregleda. Potem izbere odlične može, naj gredo v Nazaret pogledat, ali je res tako. Ti izmerijo hišico, pogledajo kamen, način zidanja in odpotujejo. Ko pridejo v Nazaret, dobe ljudi vse žalostne in prestrašene, ker jim je Marijina hišica zginila.

Poslanci vse točno pregledajo, najdejo temelj, mera se slaga, pa tudi kamen in zidava je ista. Vse to popišejo v zapisniku. Ko je pa bila hišica prenešena v Loreto, je ukazal papež Klemen XII., naj se vse zopet točno preišče in sicer v Trsatu in v Nazaretu.

Prašam, kdo bi mogel pametno dvomiti, da je dogodek resničen? In nadalje prašam, ali je možen po naravnih silah? Nikakor!

10.

Kaj pa dandanes? Ali se še gode čudeži? Čudeži, katere bi morali sami doživeti? Gode se; mnogi ste jih morebiti že doživeli. Ker je stvar prevažna, posebno za tiste, ki omahujejo, morebiti že žive brez Boga, brez gospoda Jezusa, važna pa tudi za namene mojega pastirskega lista, hočem še o tem nekaj omeniti. Omenil bom samo dve stvari.

Izobraženi in bolj učeni može so večkrat rekli, da bi se dali prepričati, ko bi na primer sami videli bolnika, katerega bi več zdravnik preiskal in potrdil, da je bolezen neozdravljiva, ali da se more ozdraviti samo s časom, kakor sušica, rak, globoke rane, in bi te bolezni pred njihovimi očmi hipoma ozdravel. Prepričani bi bili, da je tu posegla vmes nadnaravna moč in mogli bi verovati. Kar tako zahtevajo, to se res godi. Kje? V Lourdes-u na Francoskem. Ondi izdajajo list, ki opisuje razne čudne dogodke, ki se tam tekom leta prečesto vrše. Posebno znamenit je mesec avgust, ko pride v Lourdes narodna francoska procesija in ž njo premnogo bolnikov, katere se ve da nosijo. V Lourdesu jih čaka od 60 do 90 zdravnikov katoliških in nekatoliških, učenih iz raznih visokih šol, ki imajo na čelu svojega druga. Njim se bolniki predstavijo. Zdravniki jih točno preiščejo ter bolezen in dosednji razvoj bolezni natanko opišejo. Vsako leto nagloma ozdravi več bolnikov. Ozdravljeni se zopet ravno tistim zdravnikom predstavijo, da jih preiščejo, vestno spričajo, da so ozdraveli, in zopet novo stanje točno opišejo. Slučaji se potem v časnikih objavijo, da more vsak sam presoditi, je-li to čudež.

Ne bom opisoval, kako strogo ravnaajo zdravniki, ampak samo to rečem, kako je pač dober Bog, ki sredi omikanega in nevernega sveta daje po Devici Mariji toli sijajnih dokazov, da še živi in vlada in da hoče kraljevati v sveti katoliški cerkvi, katero s tako očitnimi čudeži proglašuje za pravo svoje kraljestvo. Kdor je dobre volje, more se sam o vsem točno prepričati in naj le gre v Lourdes, pa naj tam dogodke opaza in presoja!

Če pa tega noče, naj gre v Rim, kjer naj preišče, kako ravna, predno se kak pokojnik proglasi svetnikom. Cerkev Jezusova je sveta, zato morajo biti svetniki v nji tudi sedaj, ne samo v starih časih. In zares, koliko svetih oseb je v katoliški cerkvi! Posebno svetost nekaterih Bog sam potrjuje s čudeži. In sveti Oče ne proglase nobenega svetnikom, dokler se točno in jasno ne dokaže njegova posebna svetost. Dokazati se morajo izredne čednosti, potem čudeži, katere je Bog naredil na priprošnjo dotičnika. Preiskuje se vse najprej v škofiji, kjer je dotičnik živel. V ta namen se osnuje odbor, v katerega se pokličejo učeni duhovni in neduhovni, posebno zdravniki. Ta zaprisežen odbor poziva priče, katere se tudi zaprisežejo, da bodo samo resnico govorile. Preiskovanje traja dolgo in kaj ostro se vrši. Spisi se pošljejo v Rim, kjer se zopet v posebnem odboru vse točno prerešeta in presodi. Naj omenim samo to, da je v tem odboru učen mož poklican in zaprisežen v ta namen, da poišče vse, kar bi moglo pobiti trditve o svetosti dotične osebe, posebno trditve o čudežih. Vse to traja mnogo let, in prav nič se jim ne mudi, in prav nič ne prebije. Šele potem, ko se je vse strogo preiskalo, večkrat presodilo in se mnogo molilo, izrečejo sv. Oče svojo sodbo, da je vse resnično, da so se gotovo čudeži dogodili in da se more dotična oseba prištevati blaženim ali svetim.

To se vrši vsako leto. Vsako leto se proglasujejo blaženi in svetniki; vsako leto torej se v tem izjavlja, da se v cerkvi prav gotovo gode čudeži. Postopa se javno, sleherni odlok se objavlja v časnikih, vsakdo se more o vsem sam osebno prepričati. (Kdor omahuje v veri, ali je po nesreči dobil v roke knjige, iz katerih se je za svojo osebo prepričal, da ni Boga, da je vse lažljivo, kar se piše o čudežih, naj prečita knjigo Benedikta XIV. „de beatificatione et canonisatione“, pa bo videl, kako strogo in neobzirno postopajo v Rimu, ko se ima kdo proglasiti za svetnika. Potrudi naj se, da dobi dotične akte, da jih prouči!) Nas, ki smo tako srečni, da nam je sveta vera živa, to vse veseli, ogreva nam srce, da še bolj radi in goreče služimo Bogu. Kdor je pa tako nesrečen, da je izgubil najdražji dar svete vere, naj bi vsaj resno premišljeval o tem, kar sem omenil. Premišljeval naj bi in vroče molil, morebiti se ga bo zopet usmilil gospod Jezus in mu zopet poklonil dar svete vere.

O, ne moremo dvomiti! Katoliška cerkev je kraljestvo Jezusovo na zemlji, v imenu božjem vabi in kliče in opominja vse narode, naj skozi vrata sv. krsta vstopijo v kraljestvo božje. V

imenu božjem opominjam krščene, naj se Bogu pokore, naj mu služijo s svojim umom in s svojo voljo. Temu vabilu se nikdo ne sme ustavljati, nikdo ni izvzet, ne cesar, ne učenjak, ne velikaš, ne bogatin! Nikdo ni izvzet: ne Slovenec, ne Nemec, ne Italijan, noben narod! — Nikdo ni izvzet: ne Evropejec, tudi ne Američan, ne Afričan, ne Azijec, ne Avstralijec. Kdo bi bil tako predrzen, da bi se vzdignil zoper Boga in kričal: nočem te poznati, nočem služiti, svoboden sem, svoj gospodar sem, ne dopuščam si kratiti svoje svobode?

11.

Ko smo se trdno prepričali, kako smo po naravi od Boga odvisni, in kako hoče Bog, da vlada po Jezusu v sveti katoliški cerkvi, ujevemu kraljestvu na zemlji, nehote vprašamo, kakor je vprašal Savel, ko se mu je prikazal gospod Jezus, namreč: „Gospod, kaj hočeš, da storim?“ (Dej. ap. 9, 6.)

Na to nam jasno in točno odgovarja katekizem, ki so ga lepo sestavili avstrijski škofje in vam ga dali v roke. V vsaki hiši naj bo katekizem; radi ga berite, posebno ob nedeljah in praznikih; poskrbite, da ga vi odrasli ne pozabite, da se ga vaši otroci dobro nauče, in prizadevajte si, da vi in vaši otroci živite po njem. To velja vsem stanovom. Saj katekizem ni samo za kmetiški in delavski stan, ampak tudi za obrtnike, za trgovce, za učitelje na ljudskih, srednjih in najvišjih šolah, sploh za vse. Vzemite ga v roko, našli bote v njem toliko jasne in dejanske modrosti, kakoršne vam ne podaja noben modrijan v vseh svojih debelih knjigah. Vzemite, čitajte, premišlujte in prepričali se bote!

Neke prevažne nauke pa moram vendarle malo razložiti. Mislim posebno tiste, za katere današnji svet noče nič vedeti, pa je ravno zato sam kriv, da se mu godi tako slabo.

V tem kraljestvu sta samo dve glavni postavi, namreč: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje misli. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“

(Dalje sledi)

Kaj je z vero?

(Ant. Hribar.)

Vera je potrebna.

(Dalje.)

S toliko jasnimi besedami govori sv. pismo o potrebi vere, da mora vsakdo uvideti, kako je le po veri mogoče doseči izveličanje. „Jaz sem

vrata. Ako kdo skozi mene notri gre, bo zveličan.“ (Jan. 10, 9). „Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje. Bog namreč ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, temuč, da bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ne bo sojen; Kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sina Božjega“. (Jan. 3, 16 do 18). Ali se more bolj jasno govoriti, kako je vera k izveličanju neobhodno potrebna? Pri istem evangelistu beremo zopet v 20. pogl. 31. vrsti: „Ti čudeži so zapisani, da verujete, Jezus je Kristus, Sin božji, in da imate verujoči življenje v njegovem imenu.“ V II. pogl. 25. vrsti: „Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v me veruje, bo živel, akoravno umrje. In kdor koli živi in v me veruje, ne bo umrl vekomaj.“ V 1. pogl. v 12. vrsti: „Njim je dal oblast božjim otrokom biti, ki verujejo v njegovo ime.“

„Verujemo namreč, da se človek opraviči po veri brez del postave.“ (Rim. 3. 28.). „Zakaj v Kristusu Jezusu nič ne velja ne obreza, ne neobreza, ampak vera, ktera po ljubezni dela.“ (Gal. 5, 6). „Moj pravični pa iz vere živi: ako se odtegne, ne bo dopadel moji duši. Mi pa nismo otroci odtege v pogubljenje, ampak otroci vere v ohranjenje duše.“ (Hebr. 11, 38, 39). Tako piše sv. pismo, kako je vera potrebna. Jednaka spričevanja nahajamo pri sv. cerkvenih očetih. Sveti Avgustin piše: „Ni ga večjega bogastva, večjega zaklada, kakor vera. Ta zaklad rešuje grešnike, razsvetljuje slepe, ozdravlja bolne, opravičuje vernike, spravlja spokornike, pomnožuje pravične, venča mučence, utrjuje device, posvečuje duhovnike in nas stori z angelji sodelaznike večnega veselja. — Res, da se hiša božja z upanjem zida v višavo, z ljubeznijo se dovršuje, toda astanavlja se po veri. — Bogu verovati, se pravi, njemu bližati se.“ — „Vera je odrešenje duše,“ pravi sv. Ambrož. In zopet: „Vera je podlaga vsem zakladom. — Ako ni vere, prej vere, ne more slediti pravično življenje.“ Sv. Bazilij piše: „Boga ne poveljuje, kdor ne veruje v Kristusa“. „Kdor nima nobene vere, ne more biti pravičen“ pravi sv. Gregorij. „Vera je luč duš.“ Sv. Križostom. „Okoli vere najde skrite zaklade.“ Sv. Bernard.

Po pravici smemo reči, da je sv. katoliška cerkev podobna zakladnici, v kateri so shranjena najčudovitejša bogastva, ktera jedina morejo v istini srce in oko človeško prav razveseljevati. Dragocenosti pa so njeni nauki, ki človeka razveseljujejo, tolažijo, krepe in utrjujejo. Kakor pa ubožec, ki mej temi zakladi le okoli hodi in si

jih ne vzame, vedno ubožen ostane, tako ostane človek slep, brez upanja in tolažbe, slaboten, če ne veruje naukom, ki se mu pridigujejo. Vera je duhovna roka, s katero se zakladi sv. cerkve nabirajo.

Če bi kak bogatin nekemu siromaku podal nakaznico, s katero lahko pri bogatinovem hišniku dobi veliko svoto denarja; tedaj ta siromak še ni bogat, dokler ne gre in si denarja ne da izplačati. Tako je kri Kristusova velika nakaznica na velik zaklad milostij, toda človek si mora dati ta zaklad izplačati, v veri se ga mora okleniti.

Kako potrebna je vera, kažejo nam dokaj jasno premnogi izgledi iz sv. pisma. Ljudje ob Noetovih časih so bili pogubljeni zaradi nevere, dasiravno jim je odločil Bog 120 let, da bi postali neverni in se poboljšali. Nasproti pa je Abraham veroval Gospodu in ta vera mu je bila prišteta v pravičnost (I. Mojz. 15, 16.). Nad Korazajem in Betzajdo kliče Gospod gorje in zavrže Kafarnaum v globokejši pekel zato, ker bi bili celo Tirus in Sidon in najrazuzdanejši Sodoma verovali, ko bi bili videli to, kar so ti videli. (Mat. 11, 12—25.) Kristus je učence, ki jih je imel pri sebi v čolnu, ob nekem viharju pokaral zaradi malomarnosti (Mat. 8, 26.). Ravno tako Petra, ki mu je velel Kristus po vodi sebi priti, pa je ta dvomil (Mat. 14, 31.). Kananejski ženi se je zgodilo, kot je želela zato, ker je bila velika njena vera (Mat. 15, 28.). Peter je bil izbran za skalo sv. cerkve, ker je spoznal Kristusa za Sina živega Boga (Mat. 16, 15, 10.). Rimskega stotnika Gospod hvali, ker ni našel v Izraelu take vere (Mat. 8, 10.). Apostoli vedo sami, kako potrebna jim je vera, in molijo: „Gospod, pomnoži nam vero“ (Luk. 17, 5.).

Duše krščanske, oklenimo se torej živo, s celo svojo dušo te lepe naše vere, ktero je prinesel sam Sin Božji na svet. To je zaklad iz nebes in pomaga zopet v nebesa. Živo in trdno mora biti naše prepričanje o vsem, kar nas uči vzvišeni uk naše sv. vere. Ti nauki so dovolj utrjeni. Kristus se je dal za resničnost teh naukov pribiti na križ in umoriti: apostelji so umrli za to sv. vero in milijoni sv. mučencev so dali svojo kri, življenje za njo. Krščanska duša, ali še dvomiš o resničnosti te sv. vere; ali še meniš morda, da Ti ni potrebna? Glej, koliko se je godilo čudežev v njeno potrjenje in se še gode. Kje ima širni svet kaj jednacega? Pridi toraj, pridi ubogo dete in obogatuj se pri neizcrpljivem zakladu, poživljaj se ob neusahljivem viru, potuj ob najsvetlejši luči, ktere žarki svetijo celo v temno, skrito prihodnje življenje. Naj

bo vse tvoje mišljenje versko, govor tvoj hodi po sv. veri, dejanja tvoja naj bodo, kot te uči nauk sv. vere. Ne slušaj krivih prerokov, ki resnice ne marajo, oni so otroci tega sveta in delajo dela teme in uče nauk, ki prihaja iz pekla in vodi v pogubljenje. Gorje svetu zavoljo ne-vere! Ložje bo obstal divjak vroče srednje Afrike enkrat pred Bogom, kot oni ljudje, ki imajo toliko priložnosti poučevati se o verskih resnicah, in vendar nečejo, ampak slepo tiče za pogubljivim svetom, ter mečejo od sebe Kristusa Boga in večne nauke njegove.

(Dalje prib.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Begunj. (Knezoškof dr. Ant. Bonav. Jeglič v svoji rojstni župniji.)

Begunjska fara danes se raduje.
Vladiko, domačina počastuje;
Zato naj krepko zadoni mu slava.
Odmeva naj od Stola do Triglava!

Kaka sprememba, kako svidenje. Apostol na slovanskem jugu in misijonar bosanski vrača se na Kranjsko med rojake Slovence kot knez in vladika.

Rojstna vas Begunje, kjer mu je tekla zibelka in kjer je preživel leta rosne mladosti, sprejema ga s ponosom kot svojega. Njegovi sovrstniki, s katerimi je hodil v vaško šolo, spominjajo se dobro, kako je „Pogorelec Tonej“ še kot majhen učenec kazal v marljivosti in vedenju, da postane kaj več. In res je dosegel nenavadno visoko cerkveno dostojanstvo, katero mu je poleg njegovih vednosti, izkušenj in zaslug naklonila — božja previdnost. Od Boga nam je dan, to ve Presvetli sam in to vemo tudi mi. Proslavljena je zopet naša domovina, odlikovana zlasti gorenjska stran.

V soboto 2. julija nam je prinesel vlak ob polu šesti uri zvečer tega predragega gosta. Na kolodvoru v Lescah ga pozdravi radoljiški okrajni glavar Oskar vitez Kaltenegger, leški župnik — svetnik Friderik Hudovernik, občinska predstojnika leški in begunjski z odborniki. Od tu se vije slavnostna pot v tričetrt ure oddaljene Begunje. Slavolok se vrsti za slavalokom, vzradoščeno ljudstvo kleči poleg okinčanih hiš in prejema sveti blagoslov, vedno bližje se vidi domača farna cerkev in njen mogočni zvonik. Bronasti kolós s svojimi 32 stoti poje tako slovesno, da kar šumi med zidovjem. Navdušeno in presrčno sprejet stopi Presvetli v svetišče, kamor je nekdaj kot pobožen mladeneč zahajal tako rad in kjer je opravil kot novomašnik leta 1872 Najsvetejšemu prvo daritev. A sedaj ga dičijo višje pastirska znamenja. Prištet je vladarjem in knezom sv. Cerkve.

V nedeljo 3. julija se je ob 9. uri pomikal veličasten sprevod iz župnišča. Presvetli stopa obdan z radoliško dekanjsko duhovščino v begunjsko farno cerkev. Mnogobrojno ljudstvo ponosno zre v jasni obraz svojemu rojaku, kateremu

Mitra kinča sveto glavo,
Papež piše: Ljubi brat!

Vmes pa doni iz visokega stolpa širokih lin veličastno zvonjenje, proslavljajoče v vbranem kvartet

sektakordu (c f-a-c) nenavadni dan. Kdo bi mogel opisati to radost, to veselje! In ko pride sprevod v okrašeno in razsvetljeno cerkev: — tedaj se oglasi na koru kraljica glasbenega orodja. V šumečih jubilacijah odmevajo njeni akordi po svetih prostorih. Vse je živo, vse poje. Noben glas, od pritlikovca do orjaka noče zaostajati, vse tekmuje med seboj. O. le pojte ve piščali, šibke in krepke, nežne in mogočne, posegajte vmes vi gromeči topiči, da se pretresa cerkveni strop, kajti, danes je v naši sredi tisti, katerega je sprejela sv. cerkev pri tukajšnjem krstnem kamnu za svojega otroka, a vpisala ga sedaj v zbor apostolski.

Govor, ki ga je imel vladika po sv. maši, bil je ognjevit. Raz lice mu je plapolal plamen, katerega vžiga v njem sv. Duh. Tako more govoriti mož, ki je v dnu duše prepričan o svojem vzvišenem poklicu in je pripravljen tudi s svojo srčno krvijo spricati to, kar oznanuje njegova bosedla.

Razveseljeni otroci, katerih je potrdil Presvetli 162 v sv. veri, ravno tako njih botri in botre ne bodo pozabili tega veselega dne nikdar v svojem življenju.

Pri obedu je domači g. župnik v izborni napitnici zahvalil škofa za časten obisk, spominjajoč se besedi:

Dežela ljuba, kje ležiš
Ki jezik moj mi govoriš.
Kjer znanci moji še živijo,
Prijetli moji v grobih splo...

obrača to pesniško vrstico na Presvetlega, ki se je vrnil v domovino nazaj. Nekaj znancev je dobil še živih, več jih pogreša. Toda vsi, kolikor nas je, sprejemamo ga s presrčnim veseljem, obetamo mu vdanost, zvestobo in pokorščino.

Ko je bila končana slavnost v cerkvi, podali smo se z Presvetlim na pokopališče, kjer pokriva gruda mater in očeta njegovega. Ljubljeno mater Marijo Tomo (roj. 31. maja 1816) je pozval Bog k plačilu že 18. oktobra 1866. Vsadila je svojemu sinu toliko lepih nauk v mlado srce, zlasti češčenje preblazene Device Marije. Skrbni oče Anton Jeglič (roj. 18. maja 1814 v Begunjah h. št. 42) umrl je na Breznici 10. avgusta 1881 ter so prepeljali njegovo truplo na domače begunjsko pokopališče. Vladika ni prikrival občutkov, ko je molil na okinčanem grobu svojih starišev. Oko in glas razodevala sta, kaj se vrši v njegovi duši. Ker se draga roditelja ne moreta veseliti tega dneva na zemlji, naj se ga radujeta v nebesih.

(Konec sledi)

Iz Šmihelja pri Novem Mestu. (Duhovne vaje)

V zadnjih štirih letih smo imeli pri nas zaporedoma l. 1894 misijon in lansko leto, kot njega ponavljanje duhovne vaje za vsaki stan posebe. Obilno sadu so rodile zlasti duhovne vaje, ki so se obhajale od 2. do 15. aprila 1897; samo domačih faranov bilo je med tem časom 2600 pri sv. obhajilu. Prisrčna hvala še jedenkrat č. g. voditelju Nežmahu, č. gg. Krivcu in Navinšku iz družbe sv. Vincencija Pavlj. za nesebično požrtvovalnost. Letos je hotel naš preč. g. župnik poskusiti z duhovnimi vajami za šolske otroke in tudi te obnesle so se vrlo dobro. S prva se je nameravalo nakloniti to duhovno dobroto samo gojenkam zavoda d. N. D.; a preč. g. župnik si je kmalu premislil, češ, bliža se prvo sv. obhajilo in ni je lepše prilike, otrokom trajno vtisniti v spomin naj-

lepši dan človeškega življenja, kakor v duh. vajah. — Zraven tega saj bi tudi stariši slišali, kako s pridom vzgajati svoje ljubljence.

Zato so se določile vaje od 27. junija do 1. julija t. l. ki so se vršile v farni cerkvi za vso mladež do 17. leta. Vodil jih je preč g. Klančnik iz družbe sv. Vinc. Pavlj. Vsaki dan sta bila dva govora, primerna mladini v taki starosti, s posebnim ozirom seveda na one, ki so bili odločeni za prvo sv. obhajilo. Udeležba je bila prav povoljna, govori izvrstni. V prostem času se je molil rožni venec, križev pot i. t. d. Mislil bi si kdo, da taka pobožnost ni umestna za slabotne otroke; ali tu se je pokazalo nasprotno. Posebno deklice so kazale toliko vnemo, da smo se kar čudili. Komaj so pričakovale čast. gospoda misijonarja.

Vemo, da čast. šolskim sestram ni prijetno, ako se jih javno hvali; pa reči moramo, da imajo one velikanske zasluge za razvoj duhovnega življenja med mladino.

Sklep je bil 1. julija. Pri sv. maši ob 6. uri so bili obhajani oni, ki so že bili prejšnja leta pri sv. obhajilu; nepreštete vrste so se pomikale k mizi Gospodovi. Ob 7. uri je maševal gosp. župnik ter podelil otrokom prvo sv. obhajilo. Pred sv. mašo je gosp. voditelj še jedenkrat nagovoril navzoče, ter slikal v krilatih besedah ljubezen Odrešenikovo v najsvetejšem zakramentu. — Bog poplačaj stotero gosp. govorniku ves trud!

Iz Dunaja. (Romanje dunajskih mož v Marijino Celje) — Kakor druga leta, tako so Dunajčanje še posebno letos v proslavo cesarjevega jubileja priredili romanje v Marijino Celje. Dne 4. julija je imel slavnoznani govornik P. Abel v Avguštnski cerkvi na Dunaju pripravljavni govor. — Spominjal se je v začetku govora podlega pisarenja „Arbeiter Zeitung“ in „Ostd. Rundschau“, katera lista se norčujeta iz molitve katoliških mož. Romali smo, pravi govornik, pred dvema letoma v Marijino Celje, da izprosimo blagoslova krščanskemu gibanju na Dunaju. Jeli bila naša molitev zaman? Ali niso bili izvoljeni naši možje? Molitev krščanskega ljudstva je opravila več kakor vse njih črnilo in p. resa! — Potem opozarja P. Abel na tri stvari, katerih pogoša krščansko gibanje, in te so: 1. upanje, 2. ljubezen in 3. molitev. Kristijani premalo upajo; mislijo, da je na svetu že tako slabo, da bolje ne more več biti. Res je, pri nas so silno slabi časi, zlasti kar vero zadeva. Govornik navaja tu nekaj vzgledov, katere je on sam doživel. Slišal je nekoč na češkem neko socialistiško govornico, ki je rekla: Imam odraščeno hčer, ki si služi z lastnimi rokami svoj kruh, toda, da vidim svojo hčer, ko bi se prekrizala, odsekala bi ji roko s sekuro! Potem navaja še več drastičnih vzgledov. Tako n. pr. je umrlo letos v nekem industrijskem češkem mestu od 1. prosinca do 30. aprila 17 odraščanih moških, 19 ženskih oseb in 21 otrok; med temi so poklicali k sebi duhovnika le 3 moški in 5 žensk; izmed teh 36 odraslih oseb jih je imelo le 13 cerkven pokop, in med 21 otroki samo 14. vse druge je grobar brez kakega obreda zagrebel v jame. In vsega tega je kriv le tisti pesimizem, tisto mnenje, da ne more biti bolje. Dunaj sam nam je živ dokaz, da lahko upamo v boljšo bodočnost. V času reformacije je bilo v dunajski škofiji 249 župnij brez duhovnikov. Kjer je bil še kak duhovnik, je bil tudi že ta Lutrov

pristaš. Reformacija je preplavila vseskozi Dunaj in njegovo okolico. In vendar je postal Dunaj zopet katoliški in je ostal do današnjega dne. Torej proč s pesimizmom! Pesimizem razširjajo socialistični listi, da sejejo med ljudi nezadovoljnost, — ker brez nezadovoljnosti je revolucija nemogoča. Mnogi mislijo, da se Avstriji ne da več pomagati, da se ji bliža konec. Toda to mislijo le nevedneži. Veliko večje nevarnosti so ji pretile za časa Ferdinanda II., toda pobožni vladar se je obrnil do Križanega in začul je glas: „Ne boj se!“ In Avstrija je zopet vstala mogočna in čvrsta. Tudi za vladanja Marije Terezije so mnogi obupavali nad Avstrijo. Toda tudi takrat je premagala pobožna kraljica z božjo pomočjo vse nevarnosti. In sedaj, ko prete naši Avstriji nove nevarnosti, zdaj bomo šli v Marijino Celje, katero je že Marija Terezija tako visoko čislala, in bomo molili za domovino in vladarja. Drugič je med nami premalo ljubezni. Mnogi katoličani hvalijo Boga, da niso taki, kakor drugi — tudi kristjani. To kaže, kako malo krščanske ljubezni imamo. Res je, da ni vse tako, kakor bi moralo biti. Toda zato jih še nikakor ne smemo zavreči; saj imajo dobro voljo, a slabi so še. Toraj več ljubezni in prizanesljivosti! Tretjič premalo molimo. Zato vas prosim, vdeležite se prav številno tega romanja. Posvetimo svojo domovino v Marijinem Celju varhinji Avstrije. Naposled podá P. Abel še nekaj potrebnih pojasnil glede romanja.

Razgled po svetu.

Avstrijako. Ministerski predsednik je pretečen teden povabil zastopnike nemških strank, naj se vdeleže pogajanj glede jezičnih naredb. Vsi poslanci nemških strank razven slaboglasnih nacijsonalcev, so se zglasili, a sporazumljenje se ni doseglo. Sklenili so, da se vdeleže posvetovanja le pod pogojem, da Thun preklicje jezikovni naredbi. Kaj se bo sedaj zgodilo, pokazala bode prihodnost.

Iz Zagreba. Pred nedavnim je sklical patrijarh Branković v Karlovcih konferencijo glede cerkvenega kongresa. Znano je namreč, da se je zadnji cerkveni kongres razšel, da ni izdelal takozvanega cerkvenega statuta za urejenje odnošajev grškoistočne cerkve. Narodna večina na tem kongresu ni hotela odobriti po ogerskej vladi predložene osnove za ta statut, ker bi z odobrenjem njegovim grškoistočna cerkev izgubila mnogo od svoje dosedanje samostalnosti posebno v narodnem pogledu. A ogerska vlada ravno to želi, da spravi Srbe tudi v cerkvenih zadevah pod svojo oblast. Škofje vladi ne nasprotujejo, saj je dobro poznato, da so pod to pogodbo dobili svoja dostojanstva. Patrijarh Branković je predložil na konferenciji, da se za bodoči kongres 15 duhovnov za cerkveni sabor izvoli samo od duhovnov in ne tudi od posvetnih volilcev; članovi konferencije pa tega predloga niso mogli odobriti, ker bi na ta način počasi nadvladala v cerkvenem saboru ogerskej vladi privržena stranka. Zategadelj je bila konferencija brezuspešna in želja ogerske vlade se ni izpolnila. — Seveda se ogerski listi vsled tega grozno jeze, in eden pravi, da je najbolje, ako se počaka s cerkvenim statutom, dokler ne izumre današnja generacija, kasneje se bode dalo lahko vse urediti, kakor bode vlada hotela.

Zader. Hud potres je vznemiril dalmatinske prebivalce. Najhuje so privadeti kraji: Turjake, Vojnica, Kosute in Gardun. Več vojakov je odšlo na lice mesta, da podirajo poslopja, ki so v najslabšem stanju. V Turjakih sta ubiti dve osebi, štiri smrtno ranjene, hudo je poškodovana farna cerkev, župnišče in šola. V Kosutih so ubite 3 osebe in 4 močno ranjene. V Vojnicah je 23 oseb ranjenih, cerkev skoro do tal podrta, ravno tako tudi šola in župnišče. V Tripljah pa so skoro vse hiše zdatno poškodovane. Zemlja in tudi ceste kažejo povsodi široke razpoke. Cesar je takoj poslal ponesrečenim 4000 gld. Isto tako sta poslali občina zagrebska 500 in ljubljanska 300 gld. — Ljudje so res usmiljenja vredni.

V Milanu je vlada za prazen nič prišla prelata Scottona, ker je bil „državi nevaren“, v nekem kraju pri Sijeni so pa odvedli v zapor dva duhovnika, ki ju dolže, da podobe sv. Očeta razširjata z „državi nevarnimi“ napisi. Nič bolje se ne godi katolikom-lajikom, na katerih vsak korak prežé državni ova-duhi in izdajice. Po pravici toraj piše „Osservatore Romano“, da so pod novim ministerstvom nastopile mnogo slabše razmere, kakor so bile poprej, in da se zdi dotičnemu, ki prebira imena novih ministrov in novoimenovanih državnih podtajnikov, kot bi se nahajal v visokem svetu protozidarstva.

Rim. Zdravje sv. očeta je povoljno. Nedavno je sprejel zopet več romarjev v avdijenci, ki so potem bili navzoči pri sv. maši.

Francosko. Novo ministerstvo je sestavljeno iz samih protozidarjev, ki si bodo na vso moč prizadevali, da brž ko mogoče pokvarijo, kar je klerikalna (?) Melinejeva vlada zakrivila. Misijonar Liberman, ki je ustanovil misijone ob Amazonski reki, se je povrnil v Pariz. — Zavod, kjer sežigajo mrlične prav dobro deluje. Od l. 1889. ni bilo nič manj nego 1465 oseb sežganih.

Francoska ladija Bourgeois se je potopila. Pogreša se 600 oseb, ki so našle smrt v valovih. Mnogo krivde imajo francoski mornarji, ki so najsuroveje pehali ženske in otroke v morje, da bi rešili sebe.

Belgija. Pretečeni teden je bil velik shod družbe sv. Franciška Regis, koje namen je varovati ljudi pred divjimi zakoni. Vspehe je dosegla družba velikanske. Ustanovili so jo pred 60 leti in v teku teh let je pripomogla, da je bilo 70.000 oseb cerkveno poročenih in da je 30.000 otrok bilo pozakonjenih — V Nemčiji izvršujejo ta posel Vincencijeve družbe — Tudi na Dunaju imamo jednako družbo, ki je od l. 1881—1885 obvarovala 335 divjih zakonov.

Špansko. 23. pret. m. se je v dvorni cerkvi v Madridu vršila izvanredna slovesnost. Zjutraj je prejel španski kraljič Alfons XIII. prvo sv. obhajilo, zvečer pa zakrament sv. birme. Pri prvem opravilu je bilo nekaj škofov in vsa kraljeva rodbina, pri drugem pa vsi najodličnejši vojaški, svetni in cerkveni dostojanstveniki. Kakor poroča list „Sem. C.“, se je mladi kralj jako lepo pripravljaj za sv. obhajilo in bil ves čas izbran tako, da so ga vsi občudovali. Po sveti maši je obnovil krstno obljubo in molil apostolsko vero. Bog mu daj mnogo sreče v bodočem vladanju!

Vojska med Ameriko in Španijo se še vedno nadaljuje, toda žal, zelo slabo za Špance, ki so izgubili že mnogo mož in ladij. Po Španskem so se začeli ponavljati nemiri. Vlada je morala za nekaj krajev

zaukazati obsedno stanje. — Poročila, da si papež prizadeva napraviti mir med obema strankama, so neresnična, ker bi bilo vsako vmešavanje sedaj brez-uspešno. Treba je čakati ugodne prilike.

Carigrad. Kako žalostne razmere vladajo v razkolni cerkvi, kaže volitev novega patrijarha v Antiohiji. Veliki vezir je takoj, ko je odstopil stari patrijarh Spiridijon, sklical škofo k novi volitvi. Prišlo je 12 škofov, takoj je nastal prepir med njimi. Med temi škofi je bilo 8 Sircev in ti so hoteli izvoliti patrijarha iz svoje srede. Ker se niso mogli zjediniti, je vso stvar prevzela carigrajska vlada, ki bo onega imenovala patrijarhom, ki jej bo bolje plačal.

Grško. Do l. 1847 so imeli navado v Atenah, da so veliki petek sežgali neki oblečen kip, ki je predstavljal izdajico Judeža. Lansko leto se je naselil v Atenah neki žid, ki je bil pri vsem prebivalstvu na jako slabem glasu. Veliki petek je sežiganje oblečenega kipa tako navdušilo Grke, da so drli k hiši omenjenega žida in mu jo zažgali. Žid se je pritožil pri angleški vladi in zahteval za svojo kolibo 60.000 frankov. Angleška vlada je zahtevala od grške odškodnino. Hitro je priplul parnik v pristanišče in grška vlada je morala plačati židu odškodnino. —

Kajiro. Armenci so izgubili višjega pastirja v osebi msgr. Akelzirliona, ki je bil še-le 62 let star. Umrli se je šolal v Rimu in se odlikoval po učenosti in pobožnosti. L. 1886 je bil imenovan egiptovskim škofom. Zidal je v Aleksandriji lepo cerkev. Znal je 7 jezikov. Pogreba se je vdeležil avstrijski generalni konzul in francoski poslanec.

V Braziliji so oo. kapucinci krstili v enem mesecu 64 otrok, birmovali 565 oseb, obhajali 830 in poročili 38 parov. Gotovo lep napredek!

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali srpan (julij) 1898.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen

Katoličani v Ekvadorju.

b) Posebni nameni:

15.) **Sv. Henrik.** Krščanske vladarske hiše. Nepoboljšljivi grešni starci. Velika cerkvena svečanost.

16. **Praznik sv. škofurja.** Milost stanovitnosti. Predstojništva po samostanih in zavodih. Varstvo proti nevarnostim, ki jih pripravljajo občevarje s tujci.

17.) **Sv. Aleksij.** Obvarovanje pred potresom. Mnogi posebno stiskani trpini.

18.) **Sv. Kamil.** Bolniki in umirajoči. Vazne župnijske zadeve. Očetje, ki nimajo niti vere, niti ljubezni do otrok.

19.) **Sv. Vincenc Pavljanski.** Zavodi sv. Vincenca. Nepre-skrbljena mladina po mestih. Krščansko misleči zdravniki.

20.) **Sv. Hjeronim.** Bosna in Hercegovina. Krščanska delavska društva. Pomanjkanje delavskih močij.

21.) **Sv. Prakseda.** Da bi se kristjani bolj zanimali za sv. kraje. Pomoč v hudih skušnjavah. Na živcih bolni.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprosnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, sv. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dešle poboje, umore in samomora, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Zapravi živ mladenič, da bi se poboljšal.

Zahvala:

Sveta Mati božja, milosti polna,
prosi in usliši me!

Kaj ne, draga »Danica«, tudi Ti si že nešteto krat priporočala v svojih predalih vernim Slovencem gorenje besede, zlasti kadar so v velikih skušnjavah. Evo Ti torej dogodbo, ktera ima namen vspodbujati vernike, da se v vsih potrebah, dušnih in telesnih, obračajo na Marijo. Pred vsem pa naj bo ta dogodba kot zahvala za uslišanje.

V družini je prišlo do čudnih razmer. Mož in žena bila sta v vednem prepiru med seboj, kajti, kar je mož s trudom in znojem prisluzil, mu je žena neprevidno zapravljal. Tako je prišlo do pretepa med njima. Žena mu uide ne glede na otroke, katere mu je pustila. Mož vsled tega razsrjen, vzame nož ter jo hoče udreti za ženo, misleč napraviti konec sebi ali ženi. V tem hipu pogleda na podobo Matere Božje, katera je visela na zidu in vzdihne: »Sveta Mati božja, milosti polna, prosi in usliši me!« In glejte! Oglasi se mu v prsih glas, ki mu veli: Stoj, pomisli na otroke! Prežalostni mož pade na tla in zaspi. Ko se prebudi, bil je ves prenovljen. Strastna jeza ga je minula. Bil je rešen dušnega in telesnega pogubljenja. Marija je pomagala; zato ji bodi čast in slava vekomaj! K . . .

V Banjaluki, dne 10. julija 1898.

* * *

Bila sem v veliki stiski, obrnila sem se pa s trdnim zaupanjem k prebl. Devici Mariji in sv. Jožefu in sem obljubila, če bom uslišana, v »Danici« to naznaniti. — Česčena bodi Naša lj. Gospa in njen deviški ženin sv. Jožef! J. S.

V Idriji 12. julija 1898.

M o l i t e v,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveljal nekda na zemlji s Svojim presv. Sercem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveljuješ, in du posnemam presv. Serce preblazene, vselej brezmadežne Device Marije. Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dni; odpustka enkrat na dan Leon XIII 1885)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakikrat 300 dni; odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26. listop. 1876)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dni; odpustka vsakikrat. Pij IX 1852)

O sveti Jožef, predpoda in varh časticev presv. Serca Jezusovega, prosi za nas! (100 dni; odpustka enkrat na dan. Leon XIII 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas!

Listek za raznoterosti.

Preč. g. stolni kanonik Andr. Zamejč je daroval zadnjo nedeljo v stolnici slovesno zlato sv. mašo ob azistenci gg. stolnih kanonikov. Hvaložni učenci njegovi so zlatomašniku ob tej priliki poklonili lepo mašno knjigo, šopek in zlatomašno palico. — Zadnjo soboto zvečer je priredilo slov. pevsko društvo »Slavec« zlatomašniku svojemu ustanovnemu članu lepo sere-nado. Pevci so jako izborno zapeli tri lepe pesmi. — Mili Bog naj nam obrani blagega dobrotnika in ne-umornega sodelavca še do biserne sv. maše!

V Mestah, podružnici komendske fare, je dne 5. t. m. praznoval g. Andrej Stritar, umirovljeni duhovnik, petdesetletnico svojega mašništva. Bog daj, na telesu še sicer čvrstemu, a na slepoti trpečemu gospodu še mnogo let v skromni tihoti živeti, dokler mu ne podeli zasluženega plačila v nebesih.

Na praznik karmelske Matere božje, t. j. dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj bode Prevzv. knezoškof bral sv. mašo v karmelski cerkvi na Selu. Popoludne ob 1/4. uri bode slovenska pridiga in litanije. Na ta dan, t. j. od 15. t. m. popoludne, do 16. zvečer se zadobe v tej cerkvi pod navadnimi pogoji s prejemo sv. zakramentov porcijunkulski odpustki. Ti odpustki se obrnejo lahko tudi dušam v prid.

»Nova« maša na Vrhnikih. Dr. Mihael Opeka bo obnovil, povrnivši se iz Rima, v nedeljo dne 17. t. m. slovesno sv. mašo v svojem rojstnem kraju na Vrhnikih. Prvo sv. mašo je daroval namreč že o Vseh svetih v Rimu.

Znamenje sv. Trojice na Mar. Terezije cesti se ne bo premestilo, kakor se je svojedobno nameravalo, ampak ostane na svojem mestu in se v kratkem popravi. Dež predsednik ekscel. baron Hein je v svrhu poprave dovolil iz potresne blagajne 1000 gld.

Otrok Marijini, pravilnik in obrednik za Marijino družbo in Najboljša mati, molitvenik za otroke Marijine, imenujejo se dve novi knjižici, katere je priredil g. Francišek Bleiweis, prednik Marijine družbe v Škofji Loki. — Cena vsaki knjižici 45 kr.; obema skupaj v platno 75 kr.; v usnje z zlato obrezo 1 gld 5 kr. Založila dekliška Marijina družba v Škofji Loki. P.

V Zrenju občine oprtaljske v Istri, se nahaja, kakor pravi »Slovenec«, »Legina« šola, na kateri se pridno vzgaja v mladini »italijanski patrijotizem« in se uče otroci italijanske narodnosti šteti roglje na italijanskem pentagramu. — a krščanskega nauka se ne uče. Ni čuda! na tej šoli niti ni učitelja za veronauk — zakaj? Ker oni, katerih misel je porodila »Lego«, nimajo ravnih nosov in sinovi Abrahama in Izaka ne žele nič nujnejega, kakor da se prej ko prej zatre krščanska vera. Rojaki na noge! Zdaj znate, kaj je »Lega« — vse preveč je že te go-lazni v bedni in čedalje bednejši Istri, ali se naj še nadalje svobodno širi ta svojat na naših slovanskih tleh? —